

هه مووم وا به كوۆلى ئەم چركه يه وه

..

رېباز مه محمود

هۆلەندا

rebazmahmud@hotmail.com

ته نيا بايته ختيك كه مانا به سه ر خوۆي و
به سه ر شار و شاروچكه و لاديكانيا ده به خشيته وه
ئەم چركه يه يه له سه رقالي من
به ديار

ده سته و وه ستاني خوۆيه وه .

واي .. له وه مووم رېنگايه ي منيان برد

له خوۆمه وه بو هه مووم شوپنيك و

له هه مووم شوپنيكيشه وه

بو ناو ئەم ساته وه خته .

رېنگا هه بوو به ناو خافل بوون و خه وخوشي شه وا

بو لاي رازي به جيماوي

ده ورو به ري ته و جي ناگرانه ي ده بردم

كه شه لان بوو له بوئي زيانيك

به لام ته نيا

بهك مالناوایی و هندی ژبله موی
 له دوای خوښه وه جی هیشتهوو ..
 ریگا هه وو ده ببردم بو ناو مالی دره وشانه وه بهك ار نه دانه امانی
 خیزانه که له ناو خوښاندا
 به له به لیان بوو له وهی
 نه میان له پیش نه وی تریانه وه
 جامی ناوی پیشوازیه بدانی
 نه و ماله له دیر زه مانه وه
 مان و کوچیان گواستونه وه
 بو ناو لادیبهك ، له لادیکانی منالیم ..
 ریگا هه وو به دهم بزوه
 پیچیک ده خسته که لله ره قیمه وه
 به ردهی به نجه رهی زوریک تاریکی پی لا نه دام
 گو له هیرۆبه کی له که ناریکما ده پروانه
 بو که یشتن به چلی ریواسی مزر
 هه ورازیکی له بهر دلا شرین ده کردم .
 ریگا هه وو ده ببردم بو ناو چاله گلکی شین
 نه ویش چهنه دلویی فرمیسکمی هه لده گرتنه وه و
 به ره نگیکی کان له سوکنایی
 دیواره درز تیکه وتوه که دی دلمی پی سیواخ نه دایه وه
 که زرمهی مهرگی به کهم
 تی خستهوو ...

ھى يەكەمىن ھاۋرې و ھاۋسفرە و ھاۋبارىم
ھى ئەو براىم كە پىنج ساڭ بوو ھاۋبوو
ھەر پىنج سالە كە بۇ پىنج بەنجە كەى دەستە چەپى گەراو
نەبۇزىەو و

مردن ووتى وەرە بنبەم بۇت بەۋزەو و ..
ئەو رېڭايە لاسايى دىوارە شەق بردوۋە كانى

ھەبوانە كانى

خانۋە كانى

لادېڭە مانى

دە كرددەو و

كە لە تافى بە ھاردا ، بە دەستى نەرمۇلەى كچان
جارتىكى دى

سىمايان سېى سېى دەبوۋە و .

رېڭا ھەبوو بە ئەنقەست شوپن بزرى دە كردد

ھەر بە خاترى ئەوۋى بمباتە ناو باخپەكە لە ئەفسون و

خۇى پېۋە ھەلگېشى ..

رېڭاكان سەرەيان گرتبوو

ئەويان لە ئەمىيانى دەدزىم و

ئەمىيان لە ئەويانى دەشاردەمەو و

رېڭاكان زۇر جار بە خۇشى ۋەھەندى جارېش بەسەرە برى

مىيان لە گەن خۇياندا بەلگېشى دە كردد

ۋەك ئەو رېڭايەى ھېشتا زۇرى مابوو نۇرەى بى و

که چی له چاوتروکانیکا پتی پی هه لگرتم
بۆ ناو مهمله که ته قهره بالغه کانی
گریان و خه فته .

چارنگیان رینگایه ک بۆ به کهم جار بوو ده ببردم بۆ مه که ته ب
چونکه سه ره ی خۆی بوو له خۆشیا قه لادۆشکانیشی کردم
که چی ههر ته وه نه ده ی له که ن

هه لف و بیئا ته عاروفی پی کردم و نه کردم ..
رینگایه کی تر له داشی ته وه ی

که ناکری تا دلّم له ده رس و ده وای ته م زیانه ته واو ده بی
به دیار مه وه را وه ستی ،

جه لادیکی هیئاو به ناشکرا خستیه ناو جله کانی مامۆستا وه
زه برنگی هیئاو خستیه ناو دار هه بزه رانیکی هیمن و له سه ره خۆوه
که هه ندی جار لووتی پی ده پزاندين و

هه موو کاتیگ خه یالمانی پی هه لده وه ران و

هه ندی جاریش قه له مه کانی له نوسین ته ستانده وه و

ده بوست له نیوان به نه چه کانماندا تیگیان بشکینتی ..

دوا جار ته و رینگایه

له دلماندا وه درێزایی ولاتی ناسکیمان

هه تا به رده م سیمه درکا وه کانی سه ره سنووری مردن

درک و دالی ترسی روانه .

رینگاش هه بوو ده ببردم

گوئی له و گۆرانیه ره سه نانه بگرم

له ده می خرمه خرمی به فره که ی ژیر پیمه وه له دایک ده بوون
 که هه رگیز هیچ گورانی بیژیک ناتوانیت بیانلیته و .
 که چی ریگایه کی تر هه له خویه وه
 به فری ناچار ده کرد
 سه رما بگریته قاج و قولم و
 ریگایه کی فیلزانش ، ده چوو به سه ر له پی دهستی خویه وه
 دایکم ته هینایه ویزه م
 به لام نیستا که سه یری ته لبومه که ی روجم ده که م
 هه میشه ریگایه کی ته ختیش بو ناو دلی دایکم
 منی له گه ن باوه شی داری دهستی خوی
 بردوته وه به ر زویای میهره بانی ..
 ریگایه کیش هه بوو
 ده هات به تاریکایه کانی ته قلمدا ده ببرد م و ده یکرده م پاسه وان
 له به ر ده رگای هه موو پیکه نینگی خوشکه کانم
 که چی کاتیکم زانی له لوفیکا
 ریگایه کی تر
 تووند دهستی له بینی ناو
 فنکاندی ..
 ئاخر ریگاش هه یه ، ریگایه کی تر شه ته ک بدا
 به قه دی مردنه وه
 زور جار ریگای شه رانگیزم به دهستی
 ریگایه ک له نوور

به رۆزی خۆی گه‌بشتوووه
 وه‌ک چۆن رینگای نیه‌ت پاک له‌بووه
 به خۆی و خۆمه‌وه
 به ده‌ستی رینگابه‌ک له‌ دل‌ره‌فی شه‌هید بووه .
 نازانه‌ نه‌وه له‌موو رینگایه‌ چی بوون
 منیان ده‌ستاو ده‌ست پێ کرد
 رینگای گه‌وره‌ بوون له‌ رینگای منالی فرانه‌م و
 رینگای شار له‌ رینگای جوگه‌ له‌ و
 رینگای ناپورا له‌ رینگای خه‌یاڵ و
 رینگای مه‌نفا له‌ رینگای ناشنایی دزیه‌م..
 هه‌ندی رینگا دره‌نک ده‌یانزانی
 به‌ خۆیان و باره‌که‌یان هه‌وه‌ که‌ من بووم
 له‌ دوا و پستگه‌دا ده‌کوزرین
 وه‌ک نه‌وه رینگایانه‌ی

سوار باسی متمانه‌ی نازیزانیان ده‌کردم
 به‌ ناراسته‌ی ده‌ره‌وه‌ی جه‌نجالی و خه‌لبه‌ خه‌لبی ژبان
 ده‌یانبردم له‌ سه‌وزترین باخی براده‌ردا ته‌یانپرواندم
 ده‌یانبردم له‌ گوشه‌به‌کی ماتی ناو باخی گشتی
 له‌ ژیر ره‌هیلای هه‌زاران خه‌ما
 به‌ دیار هاتنی ده‌ست و ته‌وقفه‌به‌ک
 که‌ هه‌وینی خۆش کردنه‌وه‌ی هوزن و
 جوان کردنی ئیواره‌کان بوو

وەك ھەمۇد ئەيانچە قاندىم .
 ئىستاش لە ئەوسەرى قارەكانەو
 زۆر جار دەمبات لە كەنار تەنيابى خۆمەو (دلىابە ، دلىابە ،
 ...) لە پۇھما ھەلدە كۆلى
 شىعەرىك تاسە و بەرۆشى لە دلما تۆخ دەكانەو
 بە ئومىدى كەيشتنى جووتە چاويكى دۇستانە
 لە نىشتمانەو
 بەسەر بالى سۇراخىكەو
 يان بە سەر پىشتى نامە بە كەو
 يان لە ناو شەپۇلى مەستانەى { ئەلوو ، ئەلوو }
 سەر تەنگاوى تەلەفۇنىكەو ۲۰۱۲ ، دابەزىت و
 بىخوبىنىتەو .
 لە ھەرە خراپتىرىن رېڭاكانىش
 كە كەتنى گەورەيان بە يادەو ھەرىم دابىت
 رېڭا خانىن و درۆزەكانن
 وەك ئەو رېڭا بەى
 بە كۆلىك جۆش و خروشەو
 ناچارى و ئەفامىمى پىكەو دەبردە ناو سەنگەر
 تاسمانى لام پىر دەكرد لە بەلكەزىپىنەى بەھا و
 بە ناو كۆلانە بى ھاوبەكانى شاردا
 فېرگان فېرگانى بوو
 بۇ گەياندىم بە ئەودىو سنوورى سەنگەرى شەپە زۆرەكان

به گوايهی عه رشیک له بۆنی گولۆ .
 به لام هه یف
 ریگاکان ده شمرن و
 زیندووش ده بنه وه
 ریگایه ک که میژوو به کمی به ره و بیابانه کانی نه نغان برد و
 به خۆی و سه دو هه شتا و دوو هه زار به پوله وه
 له باخچه سه رنگوم بوو
 به دهستی به تان هاته وه و
 به دیویکی تری نازارما
 که ونه وه فتوا دان
 جینگای بۆ کۆره و کرده وه و
 بهر پێی تهنه کانی گسک دایه وه و
 پالێکی قایمی به منیشه وه نا و
 به سهرا خستمییه ناو
 خوباری نه به دی مه نفاوه ..
 ریگایه کیش ، که هه له بجه یه ک بی ده ره تانیمی
 به سیهری باخه سیویکی نازه به ره ورده کراوی
 به رده م به نجه ره ژه نگاویه کانی دونیا
 کرده ته میک به ده وری رۆحمه وه
 له گه ن نه و ریگایانه ش
 که هه ره به کینکیان ، له تیگمیان به قۆن به سترای و
 هاواریکمیان به ته تک کراوی و

مهمله كه نيگ چيروكميان به تهواو نه كراوى و

فهزايهك شيعرميان به به شوكاوى و

به پر كيشى ،

فرى دابه ناو گومه قووله كاني بي منته قى خوداو .

هه ره موويان

هاتنه وه و له گه ن رينگا مؤديرنه كاني ترى براكان

كه وتنه وه زورانبارى له گه ن رينگا نه رغه وانبه كاني من .

نه و رينگايه م كه ده بويست ،

زير چه بؤكيم بيانه خزمه تى نازادى و

سه رماى ته مه نم به ريته ناو راره وه كاني گهرم بوونه وه و

برسيتم به ريته به هه شتى ناكوتاي

هه سانه وه

رينگايه ك له سياسه ته وه ، له ماله خزمه كاني حيزبه وه هات و

تووند هه ردوو گوئچكه ي راکيشا !

رينگايه ك ، كه به هه له داوان به ناو قهره باغى نه فامى مندا راي

ده كرد و

ده بويست بمگاني و بلي :

ته وه تو له كوئى ؟ وه ره بته م بو ناو باركي كچيگ

جوانترين گولي ته ويه ري دونباى فه ننازيباى تبا بشكوتوو

له كفته به كونيك ، بوو به زير سه ياره ي

ناخير مؤديلى

رينگاي عه شره ته وه !

رېښه په کله کې رېښه شوې به شوې سازگار ترين کاني چاوي يارا
له وسه ره وه له گه رانه وه دا
که وته ناو بوسه شمشيری رېښه په کله وه
که ، ساڼ ، ده پوت : بېرم نايه
نه رېښه په چنه زه مان به له نيسنا
کوڼر بوو بوو .

رېښه په کله کې تر ، له دل سافي خوږه وه
بانگي کچه کاني تری ده کرد ، ده پوت : بېن ، بېنه ژر باران
با ره شاوي جله ره شه کانتان برزی
نېتر نوره په مهي چوونه وه ..

بېن ، بېنه ژر باران
با روختان بېوژنه وه
با بوني نسي و نسرمي بي عه شقبتان بره وېنه وه

با جوانيتان ته پر بي
زه ده خه نه تان تير ناو بي

با جله کانتان به خه ونه کانتان وه بنووسي و
با کوران سجنه کاني زمانيان به رده و

تابلو ونه وشه بيه کاڼۍ خوږان
به رچاو که وېنه وه

که چي له ولوه دونيا په کله رېښه لي که وته گه له کومه کي ...

نېتر باران به په له نه و ناوه به چي هيشت

که رېښه په کله کې رېښه چه فاوه سوکان

دهستی کرد به رشتنی تیزابه
به پیی چه ندین دلویه بارانی
قاج و قول پروتا .. !
لای ماندویتی در بیژی باو کیشمه وه
رینگابهک به دهستیگی زبری دهوت
شوینم که وه هر نیستا ده تبهم بو که رنه فالی بشوو .
نه ها به نجه به کت چون شوین به له پینکه ی تفهنگی نه خیری جاران
شین و موری کردونه وه ..
نه ها نه وه ده سته یشت
چون کار بی ره همانه نیابدا {شوولی لی هه لکیشا وه }
نیستا ده تبهم ممممم

هر نه وه نده و
نیتر هر رینگا بوو ده می لی ده کرده وه
هر رینگا بوو دهستی لی ده کرده وه
هر رینگا بوو له بوغزه کانی هه ناویه وه
بو سهری زمانی لووسی خوی
بارو تفاق بوختانی ده گواسته وه ..
خیرا خیراش

زه هری وه رینبان ده کرد
به سهر توره بوونی نه وه هه موو که لابه ی
دره خته لاره مله کانه وه .
سه ختر له هه موو رینگا کانش

شارپنگايه كه ،
كه نه شيای هه موو رپنگاكان ده رزینیتته وه
ناو زهینی ،
ئه م نه نیاییه وه .
خۆشی و ناخۆشیم
هه مووم وا به كوۆی ئه م چركه یه وه
واى.. له له ش سووكی زه مه ن و
له هیلان نه بوونی دونیا و
بیزار نه بوونی
له م جاننا قورسه ی من .